

Příloha č. 5 Příklad stanovení rizik podle
prováděných činností

Číslo výzkumného úkolu: **VUS4_08_VÚBP**

Název výzkumného úkolu: **Návrh systému řízení
bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a prevence
pracovních rizik pro státní organizace s více jak 500
zaměstnanci**

Příklad stanovení rizik podle prováděných činností

Příklad stanovení rizik podle prováděných činností byl vyhotoven pro práci v kuchyni a v jídelně, prováděný kolektivem pracovníků: vedoucí kuchyně, šéfkuchař/ka, kuchař/ka, pomocná síla v kuchyni, řidič dodávky.

Součástí příkladu je provedení:

- identifikace nebezpečí a počáteční vyhodnocení následků,
- návrh ochrany před působením rizik,
- metrika stanovení míry rizika a způsob výpočtu míry rizika,
- vyhodnocení rizika - identifikace nebezpečí (rizika) a přijatá opatření ke snížení rizika.

Identifikace nebezpečí a počáteční vyhodnocení následků

Identifikace nebezpečí daného pracoviště spočívá v návštěvě daného pracoviště k seznámení se s jeho umístěním a provedením (stav a umístění budovy a jednotlivých pracovišť v ní, včetně navazujících místností a spojovacích či komunikačních prostor), dispozičním uspořádáním (rozestavením zařízení, funkčním uspořádáním pracovišť), charakterem práce (vykonávaná činnost a používaná technická zařízení, náradí, nástroje, materiály). Vlastní prohlídka je spojena se získáním dodatečných informací, ať již o charakteru práce, rizicích a nebezpečích na pracovišti, tak písemných informací o organizaci práce, pracovních postupech, návodech na používání strojů apod., včetně informací o četnosti pracovních úrazů a přijatých opatřeních proti jejich opakování.

Prohlídkou pracoviště a vyhodnocením poskytnutých informací byla identifikována následující rizika:

1) mechanická

- při činnosti: pohyb po pracovišti, pohyb po schodech, nakládání a vykládání, skladování;
- uklouznutí, šokbrtnutí, pády osob, pády předmětů, pády ze zařízení určených pro výstup osob (žebříky, schůdky,..), úder, náraz, přiražení, přimáčknutí, rozdrcení, přitažení, zachycení, řezné a bodné rány;

2) tepelná:

- při činnosti: tepelná úprava pokrmů, manipulace s teplými pokrmy/ nápoji, při transportu, při výdeji strážníkům;
- opaření, popálení, vystříknutí horkého oleje, chlad;

- teplo: při tepelném zpracování, při transportu horkých/ teplých pokrmů, při výdeji hotových jídel;
 - chlad: v prostorách, které z technologického důvodu vyžadují skladování či zpracování při nižší teplotě, při transportu várníc do nákladních aut;
- 3) elektrická:
- při činnosti: obsluha elektrického zařízení a spotřebičů;
 - úraz elektrických proudem při zacházení s elektrickým zařízením a spotřebiči;
- 4) chemická:
- Při činnosti: úklid, dezinfekce, sanitace kuchyně, doplňování přípravku na strojní mytí a oplach nádobí
 - postříkání, rozlití, neúmyslné požití;
- 5) biologičtí činitelé:
- bakterie, viry, plísně, ohrožení infekčními chorobami.

Návrh ochrany před působením rizik

Návrh opatření k ochraně před působením rizik vychází ze zákoníkem práce stanovených všeobecných preventivních zásad. Tomu odpovídá i rozčlenění jednotlivých opatření do skupin.

A. Technická:

- ochranná a bezpečnostní zařízení (ochranné kryty a mříže, blokovací systémy – koncové spínače,...), poskytování vhodných OOPP.

B. Technologická:

- nahrazování starších technologií novými.

C. Organizační:

- vstupní a pravidelná školení BOZP, o hygieně práce, seznámení s návodem, pokyny a praktický zácvik obsluhy stroje, seznámení s bezpečnostními listy a pravidly pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi.

D. Jiná:

- pravidelné kontroly a revize, bezpečnostní značení, pravidelná údržba.

Metrika stanovení míry rizika a způsob výpočtu míry rizika

Vzhledem k užití metodě získání informací z pracoviště – Bezpečnostní prohlídce, je stanovení míry rizika provedeno jako semikvantitativní bodová metoda. Při ní se

stanovují dílčí metriky pro hodnocení kategorií Pravděpodobnosti vzniku rizika (rizikového děje) a Pravděpodobnosti následků – závažnosti (poškození zdraví člověka). Toto dvourozměrné hodnocení je doplněno o zvážení relevantnosti a závažnosti děje členy hodnotícího týmu, vyjádřeného metrikou kategorie Názor hodnotitelů.

U názvu metrik je uvedeno písmeno, které je použito v záhlaví tabulky vyhodnocení rizika, u jednotlivých úrovní metriky je uvedena číselná hodnota závažnosti od nejmenší po největší.

Samotná míra rizika je pak součinem všech tří kategorií ($R = P \times N \times H$).

P - Pravděpodobnost vzniku a existence rizika

1. Nahodilá
2. Nepravděpodobná
3. Pravděpodobná
4. Velmi pravděpodobná
5. Trvalá

N - Pravděpodobnost následků - závažnost

1. Poranění bez pracovní neschopnosti
2. Absenční úraz (s pracovní neschopností)
3. Vážnější úraz vyžadující hospitalizaci
4. Těžký úraz a úraz s trvalými následky
5. Smrtelný úraz

H - Názor hodnotitelů

1. Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
2. Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení
3. Větší, zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
4. Velký a významný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
5. Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky

R - Míra rizika

- 1 až 3 bezvýznamné riziko
- 4 až 6 akceptovatelné riziko
- 7 až 16 mírné riziko (riziko na hranici přijatelnosti)
- 17 až 50 nežádoucí riziko

- 51 až 125 nepříjatelné riziko

Hodnocení rizika - identifikace nebezpečí (rizika) a přijatá opatření ke snížení rizika

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
Venkovní komunikace – pohyb osob	* náraz vozidla na osobu, přejetí osoby	1	3	1	3	* při pohybu na venkovním prostranství dbát zvýšené pozornosti, nevstupovat při práci na komunikace, kde projíždějí dopravní prostředky
Venkovní komunikace a pracoviště – pohyb osob	* uklouznutí, zakopnutí a pád osob na venkovních vodorovných pochůzných plochách	2	2	1	4	* rovný a tvrdý stav povrchu komunikací, bez nerovností, výmolů, udržování, čištění a úklid, včasné odstraňování poškozených míst, nerovností apod.; * rovný, drsný, bezprašný povrch;
Venkovní komunikace - pohyb osob v zimním období	* uklouznutí při chůzi po namrzlých či zasněžených komunikacích * uklouznutí na podlaze např. za vchodovými vstupními dveřmi;	2	2	1	4	* v zimním období odstraňování námrazy, sněhu, protiskluzový posyp * popř. vhodné OOPP pro zaměstnance odklízejícího námrazu či sněh hrablem (zimní kabát, zimní rukavice)
Kouření a používání otevřeného ohně	* požár vzniklý od otevřeného ohně - hořící cigareta, zápalky, zapalovače, svíčky	1	3	2	6	* v celém areálu firmy je zakázáno kouřit a manipulovat s otevřeným ohněm mimo vyznačená místa – upozornit zaměstnance na zákaz a na případně sankce za porušení zákazu

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						* vyvěšení zákazových cedulí: zákaz kouření, na předem stanovených a dobře viditelných místech
Silniční vozidla, pojízdné prostředky a stroje	* kontakt vozidla s osobou, s jiným vozidlem nebo pevnou překážkou - dopravní nehody: - srážka vozidel (čelní, z boku, zezadu), - náraz vozidla na překážku - převrácení vozidla, - sjetí vozidla mimo vozovku, - najetí, přejetí, zachycení, přiražení a sražení osoby vozidlem, - přiražení nebo přitlačení osoby vozidlem	2	3	1	6	* oprávnění pro řízení vozidla (řidičský průkaz přísl. skupiny), školení řidičů; * dodržování pravidel silničního provozu, bezpečnostních přestávek, pozornost, přiměřená rychlost atd.; * nezdržovat se za couvajícím vozidlem a v dráze couvání, rozhlédnout se před vstupem do komunikace; * zajištění odstaveného vozidla proti nežádoucí ujetí; * dodržování pracovního režimu;
Podlahy, komunikace – pohyb osob	* zakopnutí, pád osoby na rovině * zakopnutí, podvrtnutí nohy	2	2	1	4	* odstranění jakýchkoliv komunikačních překážek, o které lze zakopnout – šroubů vík a zvýšených poklopů nad úroveň podlahy, hadic, elektrických

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	naražení, zachycení o různé překážky a vystupující části z podlahy					kabelů, vodorovných prvků vystupujících nad úroveň podlahy a komunikací; * nelze-li pevné překážky odstranit použít náběhové klíny nebo bezpečnostního značení (černožlutého nebo červenobílého šrafování); * udržování komunikací a průchodů volně průchodných a volných, bez překážek, jejich nezastavování materiálem, provozním zařízením;
Podlahy, komunikace – pohyb osob	* uklouznutí, podvrtnutí nohy, naražení a pád osoby na podlaze * uklouznutí při chůzi po mokrých (v umývárkách, koupelnách, * uklouznutí na podlaze např. za vchodovými vstupními dveřmi	2	2	1	4	* rovný a tvrdý stav povrchu podlah a komunikací, bez nerovností, výmolů, udržování, čištění a úklid podlah, včasné odstraňování poškozených míst, nerovností apod. ; * vhodná pracovní obuv, umývárkách použití rohoží; * čištění pochůzných ploch, včasné odstranění nečistot, vytírání podlah do sucha za použití vhodných čistících odmašťovacích prostředků apod. ; * v zimním období odstraňování námrazy, sněhu, protiskluzový posyp; * zdrsňování pochůzných ploch v případě jejich vyhlazení přirozeným opotřebením, či nevhodností vlastního materiálu povrchu;
Schody, schodiště,	* pád osoby při sestupování	3	2	1	6	* rovný, nekluzký a nepoškozený povrch schodišťových stupňů a podest;

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
chodby	(méně při nastupování) ze schodů * uklouznutí po podlaze a následný pád, zakopnutí o nevhodně umístěný předmět, zakopnutí v důsledku nepozornosti					<ul style="list-style-type: none"> * přidržování se madel při výstupu a sestupu po schodištích * správné našlapování, vyloučení šikmého našlapnutí, zvýšená opatrnost při snížení adhezních podmínek za mokra, námrazy, vlivem zablácené obuvi apod.; * vyloučení nesprávného došlapování až na okraj (hranu) schodišťového stupně, kde jsou zhoršené třecí podmínky; * dbát zvýšené opatrnosti * nestavět do průchozích uliček nevhodně předměty
Okna, dveře	* pořezání o sklo rozbité skleněné výplně	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> * průhledné nebo průsvitné stěny, přepážky v místnostech nebo v blízkosti dopravních cest, dveře a vrata ve výši očí zřetelně označeny; zejména viditelné označené celoskleněných vstupních dveřních křídel na exponovaných místech; * vhodný druh skla s odpovídajícími vlastnostmi, zejména pevností, na exponovaných místech; * včasné přesklení rozbitých i částečně naprasklých skleněných výplní; * okna apod. podle potřeby v otevřeném stavu zajistitelné proti samovolnému zavření;

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
Schůdky	* zranění způsobená pádem ze schůdků	1	2	2	4	* kontrola stavu schůdků * nepoužívat poškozené schůdky (platí obdobná opatření jako v případě schodů)
Nábytek	* naražení, uhození, zakopnutí * pořezání o sklo	3	1	2	6	* vhodné rozmístění nábytku (ne v průchozích uličkách) * nepoužívat rozbitý či poškozený nábytek * dbát zvýšené pozornosti při úklidu střepů
Regály, police	* zranění způsobená pádem předmětu na osobu z regálku nebo police	2	2	1	4	* vhodné uložení věcí, nepřetěžovat regálky, police
Elektrické spotřebiče	* úraz elektrickým proudem, * opaření horkou vodou * popálení od elektrického vařiče * zranění způsobená pádem, přiskřípnutím apod. el. spotřebičem	1	3	1	3	* dbát pokynů od výrobce, zvýšená opatrnost při používání elektrických spotřebičů

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
Nádobí, přibory, sklo apod. (kuchyňské nádobí)	* pořezání se o rozbité nádobí, talíře, misky, skleničky (sklo, keramika apod.) * píchnutí se o vidličku, pořezání o příborový nůž, nůž, nůžky	1	2	1	2	* nepoužívat „nakřáplé“ nádobí, talíře, hrníčky, skleničky apod. * dbát zvýšené pozornosti při manipulaci s přiborem * uklízet střeby vhodným způsobem
Kancelářské práce	* naražení na ostré hrany rohy nábytku, stoly, skříně, zásuvky, a zařízení v kancelářských a skladovacích místnostech;	2	1	1	2	* správné rozmístění kancelářského nábytku a zařízení; (min. průchody 550 až 600 mm); * udržování pořádku; * důsledné zavírání dveří skříní, zasouvání zásuvek stolů a skříněk,
Kancelářské práce	* zranění ruky, prstů, propíchnutí, pořezání při práci s kancelářskými pomůckami (sešíváčkou, nožem)	1	1	1	1	* správné zacházení s kancelářskými pomůckami; * při sešívání tiskopisů nevsunovat prsty do čelistí sešíváčky;
Kancelářské práce	* pád předmětů a věcí na nohu pracovníka	1	2	1	2	* udržování pořádku na stolech a ve skříních; * rovnoměrné ukládání předmětů do

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						skříní a regálů; * nepřetěžování polic, regálů;
Kancelářské práce	* opaření vodou, horkými nápoji	1	2	1	2	* opatrnost při vylévání horké vody z varných konvic; * zabránit přelití nádob horkými tekutinami a nápoji;
Ruční řezák papíru	* pořezání prstů * uhození	1	2	2	4	* používat řezák jen k daným účelům * nepoužívat rozbitý či poškozený řezák * dbát zvýšené pozornosti při práci s řezákem
Elektrická zařízení	*úraz el. proudem přímým nebo nepřímým dotykem *obnažení živých částí, snížení izolačních vlastností, zkrat způsobený vodivým předmětem	1	2	1	2	*preventivní údržba el. zařízení *včasné odborné opravy poškozených el. zařízení (zásuvek, zástrček, pohyblivých přívodů apod.) *vedení pohyblivých přívodů mimo průchody a komunikace *šetrné zacházení s kabely a přívodovými šňůrami *neobsluhovat el. přístroje a zařízení mokřýma rukama *seznámit se s návodem na použití *před každým použitím vizuální kontrola stavu zařízení *neponechávat zapnuté el. přístroje a zařízení po odchodu z pracoviště a skončení pracovní směny
Jednoduché a dvojité žebříky	* pád žebříku i s osobou po ztrátě stability	1	3	1	3	* udržovat žebříky v řádném technickém stavu; * při používání žebříků dodržovány zákazy:

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	žebříku při použití žebříku * pád osoby ze žebříku při vystupování či sestupování; * prasknutí, zlomení příčle dřevěných žebříků s následným pádem pracovníka;					<ul style="list-style-type: none"> - používat poškozené žebříky, - pracovat nad sebou a vystupovat a sestupovat po žebříku více osobám současně, - nebezpečně a nadměrně se vyklánět (tj. vychylovat těžiště těla) mimo osu žebříku, - vynášet a snášet břemeno hmotnosti nad 20 kg, - vystupovat na žebřík s poškozenou a nevhodnou a znečištěnou obuví, s dlouhými tkaničkami apod. * k zajištění stability žebřík zabezpečovat proti posunutí, bočnímu vychýlení, zvrácení a rozevření; * horní konec spolehlivě opřít o horní; postranice, popř. žebřík připevnit ke stabilní konstrukci; * zajištění dostatečně dlouhého žebříku * postavení jednoduchého žebříku se sklonu do 2,5 : 1; * před každým použitím žebříku provádět vizuální prohlídky žebříku * pravidelné prohlídky, nepřetěžování žebříku, řádné skladování dřevěných i kovových žebříků; * udržovat žebříky v řádném technickém stavu;
Kuchyně	* pád osoby po uklouznutí na	1	2	2	4	* vhodná povrchová úprava podlah (nekluzná);

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	mokrý a mastný podlahy, podvrtnutí nohy, zakopnutí;					<ul style="list-style-type: none"> * používání pracovní obuvi s protiskluznou podrážkou; * včas odstraňovat zbytky jídel a odpadků na podlahy, zejména na povrchu komunikací; * včasné vytírání mastnot, úkapů na podlahy do sucha, odmašťovacími prostředky; * udržování povrchu spojovacích, obslužných a jiných komunikací v bezpečném stavu; * zakrytí šachet, kanálů, prohlubní poklopy nebo mřížkami a to bez výstupků v úrovni okolní podlahy; * udržování překrytí, mříží a poklopů prohlubní bez deformací;
Kuchyně	* řezné a bodné rány ostřím a ostrými hroty náradí jako jsou nože, sekáčky, nůžky na drůbež, vidličky, špikovačky apod.;	1	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> * nepoužívat poškozená náradí, náradí s uvolněnou násadou a rukojetí; * při dořezávání zbytků potravin (salám, sýr) krájený zbytek přidržovat vidličkou; * používat náradí s dostatečně dlouhými držadly, s vhodně tvarovanými a suchými rukojetmi; * používání ostrého náradí (tupé nástroje vyžadují vyvinutí většího úsilí a snižují přesnost); * dodržování zákazu zapichovat nože do masa a stolu; * při bourání a vykostování masa používat vyztuženou řeznickou zástěru

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						<p>popř. i speciální rukavice proti pořezání, nůž vést směrem od těla;</p> <p>* při používání nožů si zajistit dostatečný pracovní prostor;</p> <p>* práci s noži, sekáči, strojky na krájení chleba apod. nástroji věnovat zvýšenou pozornost a soustředění;</p> <p>* omezení přenášení nástrojů a nářadí, především nožů;</p> <p>* ukládání nářadí a pracovních pomůcek na určená bezpečná místa, aby nedošlo k jejich zakrytí zbožím nebo surovinami;</p>
Kuchyně	* zhmožděniny stehem, hýždí při úderech o hrany stolů a o části kuchyňských strojů a zařízení;	2	1	1	2	* dodržování dostatečné šířky obslužných průchodů mezi provozními zařízeními a mezi těmito zařízeními a konstrukcemi budov (min. 0,60 m, výjimečně 0,55 m, v místě pro obsluhu stroje min. 1 m);
Kuchyně	* opaření horkými pokrmy a parou, popálení o horké povrchy; * pád nádoby s pokrmem na pracovníka, zranění končetin a jiných částí těla;	1	2	2	4	* hrnce a nádoby s horkým obsahem nenaplňovat až po okraj; * při manipulaci s nádobami obsahující horké pokrmy používat ochranné chňapky popř. utěrky proti popálení; * omezení přenášení horkých pokrmů a nápojů; * při snímání pokliček a poklopů z nádob obsahujících vařící tekutiny, vodní páry; horké pokrmy apod. obličej odvrátit mimo směr unikající páry;

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						<ul style="list-style-type: none"> * při vkládání potravin do horkého tuku používat koše, popř. jiné vhodné pomůcky; * při používání elektrických smažičů udržovat hladinu tuku a jeho teplotu ve stanoveném rozmezí; * při rozechřívání tuku přikrýt nádobu víkem * nevypouštět vroucí olej ze smažiče nebo smažící pánve ani nepřelévat vroucí olej naběračkou; * větší hrnce a jiné nádoby přenášet dvěma pracovníci (dodržovat hmotnostní limit na jednu ženu cca 15 kg); * nádoby s pokrmy nepřenášet na sobě; * úchopové části nádob pevné a udržovat je v čistotě (bez mastnot); * nádoby s horkými pokrmy nepokládat na okraje stolů, sporáků, dvířek pečících trub, do průchozích uliček apod.; * nepřetěžovat otevřená dvířka pečících trub ani jiná kuchyňská zařízení; * používat vhodné nádoby na pečení, aby při jejich vytahování nedocházelo k jejich zaklínění v troubě;
Kuchyně	* pořezání, rozdrcení prstů	1	2	2	4	* používání ochranných zařízení zabraňujících přístupu rukou na

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	a rukou při obsluze mlecích strojů, kráječů, řezaček;					šnekový podavač (úprava násypek, blokový ochranný rám kolem násypky vypínající el. proud při zvednutí, u starších a menších řezaček bez podávacího rámu musí pracovník používat tlačítka, dřevěnou paličku apod. pomůcku k přitlačování masa, zeleniny a jiných hmot do hrdla řezačky; * maso krájet na takové kousky, které se snadno vejdou do vkládacího otvoru řezačky; * do kráječů cibule přitlačovat zbytky krájeného materiálu pomocí dřevěného válečku apod.; * obsluhou stroje pověřovat jen proškoleného pracovníka; * dodržovat návod k používání příslušného typu mlecích strojů, kráječů, řezaček;
Kuchyně	* rozdrčení, pořezání prstů a rukou při obsluze kutru a podobných kuchyňských strojů a strojků;	1	2	2	4	* používání ochranných vík, které lze zvednout jen, pokud jsou-li nože zastaveny a jsou opatřeny vypínačem znemožňujícím uvedení stroje do chodu, není-li víko uzavřeno (sklopeno); * dodržován zákaz odklápění víka před úplným zastavením nožů; * čištění diskového kola až po úplném zastavení stroje a ustavení části stroje

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						<p>do správné polohy (např. řezací soupravu vyjímat pomocí háčku);</p> <p>* čištění a údržbu stroje provádět pouze za klidu při zajištění proti spuštění chodu;</p> <p>* obsluhou stroje pověřovat jen proškoleného pracovníka;</p> <p>* dodržovat návod k používání příslušného typu kutru apod. strojů a strojků;</p>
	* zhmožděniny, tržné rány, zachycení ruky a vtažení oděvu rotující částí stroje hnětače, šlehače, míchače apod.;	1	2	2	4	<p>* používání stroje jen plní-li ochranná zařízení (ochranné víko nebo mříž) svou ochrannou funkci (blokování chodu při zvednutí víka nebo mříže);</p> <p>* dodržování zákazu vyjímat připravované těsto nebo jiné pokrmy za chodu stroje;</p> <p>* zkoušky těsta a jiných surovin připravovaných robotem provádět jen po zastavení stroje;</p> <p>* obsluhou stroje pověřovat jen proškoleného pracovníka;</p> <p>* dodržovat návod k používání příslušného typu hnětače, míchače, kuchyňského robotu apod. strojů a strojků;</p>
Kuchyně	* pořezání rukou, prstů při obsluze nářezových	1	2	2	4	* používání posouvacích, přítlačných zařízení (držáků apod.) zejména při dořezávání zbytků a kusů kratších než cca 12 cm tak, aby ruce obsluhy

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	a podobných strojů;					<p>nepřišly do styku s nožem;</p> <p>* dodržování zákazu čistění a údržby strojů za chodu;</p> <p>* nakrájené salámy, šunku, sýry apod. odebírat vidličkou či kleštěmi, nikoliv rukou;</p> <p>* před řezáním salámu, sýru apod. podle potřeby osušit resp. očistit povrch zpracovávaných potravin a surovin tak, aby nebyl kluzký;</p> <p>* špičky salámu okrajovat ručně;</p> <p>* obsluhou stroje pověřovat jen proškoleného pracovníka;</p> <p>* dodržovat návod k používání příslušného typu nářezových apod. strojů;</p>
Kuchyně	* opaření parou nebo horkým obsahem varného kotle;	1	2	2	4	<p>* při zvedání víka kotle musí stát pracovník tak, aby ruka ani obličej nebyly zasaženy parou;</p> <p>* udržování kotle v bezpečném a řádném technickém stavu, zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajištění víka v libovolné poloze, funkční koncový doraz, - vyloučení samovolného sklopení kotle; - zajištění těsnosti výpustných kohoutů, - vyklápění kotlů provádět až po vypnutí el. proudu - pravidelné ověřování a udržování funkce výstroje a zařízení varného kotle

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						(pojistného ventilu, parovodního duplikátoru (vyvíječ páry), manovakuometru, stavoznaku, zkušebního kohoutu, signalizaci apod.); * ucpaný výpustný kohout pročistovat vhodnou pomůckou, aby nedošlo k opaření; * obsluhou varného kotle pověřovat jen proškoleného pracovníka;
Kuchyně, výdej jídel	* přetížení svalů, šlach, poškození páteře, naražení a zhmoždění končetin při ruční manipulaci s břemeny;	1	2	2	4	* břemena, předměty, obaly apod. ukládat tak, aby je bylo možno uchopit bez zbytečného otáčení, naklápění, zdvihání a spouštění; * ukládání pracovních pomůcek, obalů, předmětů na určená bezpečná místa, aby nedošlo k jejich zakrytí zbožím nebo surovinami; * správné způsoby ruční manipulace; * nepřekračování hmotnostních limitů, používání pracovních pomůcek;
Výdej jídel	* přiražení prstů, zranění ruky částmi strojů na mytí a sušení nádobí;	1	2	2	4	* zajistitelnost zvedacích krytů a dvířek v horní koncové poloze; * funkční blokování zastavující pohyb dopravníku není-li zajištěn včasný odběr nádobí (u strojů s nepřetržitým chodem); * fungující prvky nouzového vypínání stroje; * dodržovat návod k používání příslušného typu strojů na mytí a

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra					Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R		
							<p>sušení nádobí;</p> <p>* obsluhou strojů na mytí a sušení nádobí pověřovat jen proškolené pracovníky;</p>
<p>Kuchyňské stroje a strojky - hnětače, šlehače, univerzální stroje</p>	<p>* zhmožděniny, tržné rány ruky, zachycení a vtažení oděvu rotující částí stroje hnětače, šlehače, míchače, universálního kuchyňského stroje (kuchyňský robot) apod.;</p>	1	3	2	6		<p>* používání stroje jen plní-li ochranná zařízení (ochranné víko nebo mříž) svou ochrannou funkci (blokování chodu při zvednutí víka nebo mříže);</p> <p>* dodržování zákazu vyjímat připravované těsto nebo jiné pokrmy za chodu stroje;</p> <p>* zkoušky těsta a jiných surovin připravovaných robotem provádět jen po zastavení stroje;</p> <p>* přídatné stojky k robotu nasazovat jen před jeho zapnutím;</p> <p>* u universálních strojů začít pracovat od nejnižších otáček, od nejmenšího záběru stroje, kotlíky nastavovat do nejnižší polohy;</p> <p>* doplňování přísad dle receptury jen při zastaveném stroji;</p> <p>* obsluhovat stroj s upnutými rukávy, bez volně vlajících částí oděvu;</p> <p>* obsluhou stroje pověřovat jen proškoleného pracovníka;</p> <p>* dodržovat návod k používání příslušného typu hnětače, míchače, kuchyňského robotu apod. strojů a strojků;</p>

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
Kuchyňské stroje a strojky - hnětače, šlehače, univerzální stroje	* zachycení ruky rotujícím pracovním nástrojem univerzálního mixéru;	1	3	1	3	* za chodu stroje mít uzavřeny plnicí otvory; * plnění provádět pouze za klidu stroje; * při použití přípojných strojků na mletí požívat tlačítko k posouvání mleté hmoty;
Kuchyňské stroje a strojky - loupací stroj, škrabka brambor	* úraz elektrickým proudem (prací a loupací stroj, škrabka brambor);	1	4	1	4	* udržování krytí el. zařízení v provedení pro mokré prostředí; * funkční ochranné vodivé pospojování;
Ruční manipulace	* pád předmětů na nohu, naražení; * zhmoždění a naražení rukou a nohou při vysmeknutí a vyklouznutí předmětů z ruky;	2	2	1	4	* před zahájením manipulace zkontrolovat stav (pevnost, soudržnost, fixaci) přepravních obalů; * správné způsoby ruční manipulace; * správné uchopení předmětů * zajištění pevného uchopení břemen, použití uchopovacích otvorů, držadel; * kontrola stavu uchopovacích prvků před manipulací; * použití držadel apod. pomůcek usnadňujících uchopení;
Ruční manipulace	* přiskřípnutí prstů, přiražení ruky pracovníka	1	2	2	8	* předměty, které na sebe při skladování těsně doléhají a nemají části umožňující bezpečné uchopení (oka, držadla apod.), ukládat na podkladech.

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						* při ruční manipulaci s těžšími předměty používat vhodných pomůcek, ručního nářadí (např. kolečkových zvedáků
Ruční manipulace	* zakopnutí, podvrtnutí nohy, zranění rukou při uklouznutí, klopýtnutí; * naražení a pád pracovníka	1	2	2	4	* rovný, nevytlučený a nekluzký povrch podlah, komunikací, * pořádek na pracovišti, odstranění vyčnívajících překážek (např. vyčnívajících poklapy, víka, rohože, stupně, prahy, hadice, kabely a pohyblivé el. přívody, atd.)
Ruční vozíky - vodorovná doprava	* přiražení osoby vozíkem nebo ojí ke zdem, sloupům, zárubním a jiným pevným překážkám a předmětům, které zužují jezdní profil komunikace; * přiražení rukou a jiných částí těla k pevným překážkám;	1	2	1	2	* vyloučení samovolného, nežádoucího pohybu vozíku; * před započetím jízdy vozíku zabezpečit volné průjezdové profily, volné komunikace a dobrý výhled na cestu * držet vozík za rukojeť či madlo nebo za hranu vozíku tak, aby prsty nepřesahovaly šířku vozíku;
Ruční vozíky - vodorovná doprava	* uklouznutí při uvádění vozíku do pohybu (chodidla obsluhy	2	2	1	4	* správné postavení pracovníka, aby nedošlo k přejetí nohou; * používat nízkozdvíhací vozíky vybavené odsouvači nohou,

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	<p>se dostávají blíže ke kolům vozíku)</p> <p>* uklouznutí a pád při tlačení či tažení vozíku; (zejména při dopravě vozíku po šikmé podlaze),</p> <p>* přejetí nohy koly vozíku;</p> <p>* zhmoždění nohy přejetím</p>					<p>umístěnými před každým kolem i zadním;</p> <p>* náklad na vozíku rozložit rovnoměrně;</p> <p>* obsluha nemá tlačit vozík z boku;</p>
Ruční vozíky - vodorovná doprava	* pád nákladu	1	2	1	2	<p>* správné rozložení hmotnosti materiálu na plošině vozíku (ložné části), k zajištění dobré stability vozíku včetně nákladu nutno dbát na to, aby společné těžiště bylo co nejnižší (proto musí být těžší předměty ukládány níže a lehčí předměty na ně);</p> <p>* nepřekračovat nosnost vozíku;</p> <p>* zajištění řádné stability vozíku, včetně nákladu;</p> <p>* rovná, pevná a únosná pojezdová plocha, odstranění překážek;</p> <p>* správně a rovnoměrně nahuštěné pneumatiky;</p> <p>* při sjíždění vozíku se svahu má být obsluha za vozíkem;</p> <p>* vyloučit přítomnost osob v</p>

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						bezprostřední blízkosti převáženého břemene, nepřidržovat břemeno v průběhu jeho přemístování vozíkem; * neprovádět opravy a údržby paletizačního vozíku zatíženého břemenem;
Úklid provozních prostor	* uklouznutí na podlaze (např. za vchodovými vstupními dveřmi, na vstupních vyrovnávacích schodech) vlivem nadměrně kluzkého povrchu podlahy v důsledku vlastní práce, vlhkosti, deště, sněhu, námrazy	1	2	2	4	* správný postup a způsob úklidu a udržování povrchu spojovacích, obslužných komunikací a jiných pochůzných ploch; * při mytí podlah, schodišť a jiných frekventovaných komunikací podlahu ihned vytřít do sucha; * podle potřeby používání protiskluzné obuvi (jemné profilové podrážky mají lepší protiskluzové vlastnosti než podrážky s hrubými profily) popř. obuvi s měkčí podešví; * čištění pochůzných ploch, včasné odstranění nečistot (zvyšujících kluzkost), včasný úklid, včasné odstranění nečistot (zvyšujících kluzkost, zejména mastnot), vytírání podlah do sucha za použití vhodných čisticích odmašťovacích prostředků apod.; * v zimním období odstraňovat námrazu, sních, včasný protiskluzový posyp na venkovních prostranstvích přilehlých k budově;

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
						* v umývárkách přednostně odklidit spadlé mýdlo na podlaze;
Úklid provozních prostor	* opaření horkou vodou; * pád nádoby s horkou vodou;	1	2	2	8	* při napuštění teplé vody do věder a jiných nádob nejdříve pustit studenou vodu a pak přiměšovat horkou vodu na potřebnou teplotu; * nádoby s horkou vodou nenaplňovat až po okraj; * omezení přenášení nádob s horkou vodou a roztoky; * úchopové části nádob pevné a udržovat je v čistotě (bez mastnot); * nádoby s horkou vodou nepokládat na okraje stolů apod.;
Ruční mytí nádobí	* pády předmětů na nohy * pořezání se o ostré hrany plechů, o poškozené kusy nádobí, střeby	1	2	2	4	* používat OOPP – gumové rukavice * nože, sekáčky, nůžky na drůbež umývat zvlášť * vyřazovat z používání poškozené kusy nádobí, např. vyštípané okraje
Strojní mytí	* únik teplého vzduchu – páry při otevření bezprostředně po umytí	1	2	2	4	* pokud možno, nechat páru v myčce vychladnout * při zvedání/otevírání dvířek myčky musí stát zaměstnanec tak, aby ruka ani obličej nebyly zasaženy párou
Strojní mytí, úklid	* vystříknutí, potřísnění, poleptání chemickým	1	3	2	6	* seznámit zaměstnance s bezpečnostními listy (dále jen BL) * seznámit zaměstnance s pravidly pro nakládání používaných chemických

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	přípravkem na strojní mytí nebo sanaci kuchyně (většinou se jedná o chemické látky nebo směsi klasifikované jako dráždivé nebo žiravé)					látek, nechat je zaměstnancům k dispozici * používat stanovené OOPP – ochranné rukavice, které odpovídají typu a materiálu uvedeném v BL, ochranné brýle/obličejový štít
Kávovar	* popálení se o kávu nebo kávovar samotný	1	2	2	4	* vhodné uložení kávovaru, dbát zvýšené pozornosti při práci s kávovarem
Elektrické boilery	* vadný a neudržovaný stav elektrického boileru: * roztržení nádoby s destruktivními účinky při vzniku přetlaku v ohřivači v důsledku přehřátí vody až na páru, důsledek: roztržení nádoby přetlakem při: - nadměrném zvýšení teploty	1	3	1	3	* funkční termostat, popř. dvojice termostatů (nebo termostat kombinovaný s tepelnou pojistkou či omezovačem, popř. samočinné regulační zařízení (mertik) zajišťující nepřekročení max. teploty užitkové teplé vody na výstupu (např. 55 st. C - důvodem je snížení možnosti opaření, hospodárnost a zvýšení životnosti zařízení); * udržování funkčnosti tlakoměru, teploměru, regulátoru teploty; * funkční způsobilost termostatu, tepelné pojistky; * funkční pojistný ventil uzavřeného ohřivače; * pravidelné přezkušování funkce pojistných ventilů - jejich profouknutí

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
	<p>resp. tlaku</p> <p>- nepřerušení zapnutí topného tělesa, trvalé sepnutí termostatu;</p> <p>- selhání některého z regulačních a pojistných prvků (termostat, tepelná pojistka, pojistný ventil);</p> <p>* nebezpečí spojené s usazováním minerálů obsažených ve vodě a v celém rozvodu vyřazující pojistný ventil z činnosti;</p> <p>* nefunkční termostat;</p>					<p>odlehčením kuželky (včasné odborné opravy nebo výměny zainkrustovaných pojistných ventilů);</p> <p>pravidelná kontrola zařízení jednou za 12 měsíců v rozsahu stanoveném místním provozním bezpečnostním předpisem</p>
Eelektrické boilery	* úraz elektrickým proudem	1	2	2	4	<p>* vodivé připojení na vodovodní potrubí, popř. jinou kovovou hmotu;</p> <p>* revize, provozní, preventivní údržba, odstraňování závad;</p>

Druh práce / činnosti	Identifikace nebezpečí (rizika)	Míra				Opatření ke snížení rizika
		P	N	H	R	
(TNS) - vzdušník kompresoru	* destrukce (tlakového celku TNS) a ohrožení osob dynamickými účinky kovových částí TNS působením tlaku;	1	3	2	6	<p>* při provozu chránit TNS před poškozením, nezasahovat do konstrukce nádoby ani podpěr a patek;</p> <p>* správná funkce výstroje TNS vhodnými, správně volenými a umístěnými armaturami (tlakoměrem, pojistným ventilem) a jejich správné nastavení (dle pasportu), trvalé udržování ve správném funkčním stavu, pravidelné kontroly pojistného ventilu a nulování tlakoměru, pravidelné odkalování;</p> <p>* zajištění přístupnosti pro obsluhu uzávěrů, pojistného ventilu, tlakoměru;</p> <p>* nezatěžování pojistného ventilu;</p> <p>* nepokládat TNS přímo na plášť, zajišťovat správné postavení a zajištění stability TNS;</p> <p>* nenahrazování pojistných ventilů tlakovými spínači v případech, kdy zdroj tlaku je vyšší než max. pracovní přetlak TNS;</p> <p>* zajišťování preventivní údržby, pravidelné kontroly TNS a funkce výstroje, pravidelné revize, vedení dokumentace - pasportu TNS;</p> <p>* odborné provádění oprav TNS;</p>